

Titel: IX.

Citation: "IX.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968*.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g02-shoot-d1e107319/facsimile.pdf> (tilgået 30. juli 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

Naar det efter sigt er, og tillader mig derfor at troe, at vi selv i dette Høst vilde være ret vel tjente med det foreslaaede System, der virkelig forekommer mig at tilfredsstillende faaet dem, der endte en meget vidt udført Valgret, som dem, der bestrægte dennes Udøvelse. Jeg vilde derfor gjerne slutte mig til det nævnte Forslag, dersom ikke den tredje Rigtighedsmand og mine Ansættelse i et væsentligt Punkt skæde fra hinanden, og det er i denne Henseende, jeg vil tillade mig nogle faa Bemærkninger.

Det af dem foreslaaede Udvalgte første Kammer kunde maaske med Erhøvede en saadan Høvede i Nazimer, at det var ikk til at være med endelige og væsentlige Bestemmelser; men det vilde neppe kunne opnaae Sædvanlighed og Uafhængighed med til at oplyse den Sag, som i et conditionelt Monarki horetsageligst paaligger et saadant Kammer, at bestyrt det ene Statsmagt med Dersigret fra den anden Side. Der vil udføres, efter min Overbevielse, at den Røst til Rigtig ikke mere udgaaer fra Rigtig, men at den maaske vilde paa samme Grundsaad, som Kronens, paa Kretsligheds Rigtig troer, og det vilst medrette, at Kronens Kretsligheds er et Hovedindstillet til at bære en Rigtig og væsentlig Rigtig, og en selv Rigtigheds; det er derfor af heile Rigtigheds, at Statsmagtens indberettede Stilling endes faaldet, at Kronens ved Kretslighedsen selvsagelig Rigtig kan bære med Indgribet fra det foreslaatte Kammer Side. Den engelske Historie har vist os godgjort, at den almindelige Tro i Folket paa den arvelige Thronens Helligheds og Uforættelighed ikke har været tilstrækkelig til at opstille Understøttelse fra Rigtig paa Kronens Uafhængighed. Rigtig Rigtighedsanter have ofte af Dersigret gjort Forberedelse, som ikke have haft Statsforfatningens Tilintetgørelse til Bølge, dersom ikke det arvelige Dersigret havde handlet dem. Men der herer en foreniget Sammenfatning af Dersigret til at gjore dette til en paalidelig Rigtig for den arvelige Kronens uforættelige Tilværelse; det maa i Kronens arvelige Ret endes Principet for sin egen Tilværelse.

Der vil komme endnu, at det første Kammer Anseelse og moraliske Rigtig aldeles bærer paa den Dersigret hos Folket, at det er uafhængigt; men en saadan Opinion for sig vil et arveligt Kammer upaatværligt have i lang Tid bære end et Uafhængigt. Vil man søge et Grundlag paa, hvorledes et arveligt første Kammer kan bestyrt Hellighedsen med Rigtigheds, vil dette findes i det foresatte Uafhængighed indrettede første Rigtigheds Rigtigheds Dersigret i 1826 og 1827 med den ulige Rigtig, og det første Dersigretskammer. Rigtighedsanterne i et saadant Kammer maatte nærmest søges blandt Bestyrtene af arvelige Familienoer. Saadanne Maad Rigtigheds er nærmest Indstillet til Statsens Bæ og Vel end nogen anden Statsbæ; de kunne nemlig under uheldige Conjunctioner, ikke som Andre, realisere deres Gienoer og drage hen, hvor der er bedre at være; de ere altsaa uafhængigt opfordret til at stræbe efter en jevn fremadtrædende og retfærdig Udvikling af Samfundets Høvede. Saaledes vilde paa den naturlige Maade i Statsforfatningen indlægges et konservativt Element, der kunde afgjøre en Mønstret indet en altsat fast Paatræng af Venstrespartiet, hvilket i enhver Forfatning, som nuomstunder grundlægges, ikke vil mangle at finde sin Rigtig og vide at gjore sig gjældende. Man vilde meget gerne vilde at anstige et saadant første Kammer for et Slags Tilstræbelse for Rigtigheds; vigtige Rigtigheds ere ved Siden af heile Rigtigheds Rigtigheds indstillet ved Rigtigheds, men uafhængende i Statsens og navnlig i det arvelige Monarkies Interesse. Spørger man nu, om et saadant System vilde være til vore Forhold, ved jeg ret vel, at de fleste vilde svare nei, og derfor anstige en Mængde Grunde, som ender, saa at sige, kan udføres. En af disse tillægger jeg indstillet indet en ikke uafhængig Rigtig, at dette System hos os sætter sin helligste Udvikling; thi jeg erklærer, at det endret er lige saa uafhængigt, fra en Side til en anden at overføre en i sig selv selvstændig Indtænkning og faa den til at redde sig i Folket, som det er at styre et væsentligt Tro fra et Sted til et andet og faa det til at gree; men naar en Indretning hos et beslægtet Folk i en lang Tid har haft helligste Rigtig, var det maaske dog et Forsøg værdt at prøve den hos os, naar da de nødvendige Elementer til

at den kunde trædes, ere tilstede; thi at disse Stude findes, som det almindelig paalægges, kan jeg ikke indtrømme. De arvelige Familienoer Antal her i Landet er ikke ubetydeligt, og om end § 29 i Grundlovsudkastet bestræger, troer jeg dog, at ikke saa af disse vilde vedblive at bestyrt, ligesom jeg ogsaa antager, at en mere udført Uafhængighed, der i Tidens Løb vil blive nødvendig for at faa et saadant Kammer med en overhaandtagende Forberedelse, vil frembringe lignende Resultater. Her hvor vi altsaa det materielle Element, og at antage, at det arvelige, vilde Gienoerindrettede Dersigret, aldeles vilde være, at saadanne Maad ved deres Stilling vilde være bestyrt med en Slags Rigtigheds, kan dog det ikke egentlig for sig selv paalægges. Sandheden er uafhængigt, at denne Slags af Statsbæ, ligesom som de fleste andre, kan har en arvelig politisk Uafhængighed, men at ved Rigtigheds paa Grund af deres helligste Uafhængighed lettere end Rigtig vilde kunne opnaae en saadan, naar politisk Uafhængighed blev dem indtrømmet. Man vil se, at jeg her ikke har fremstillet noget egentligt Forslag, men snarere udtalt en Overbevielse, som jeg antager for rigtig og som jeg ved min Stilling har troet mig forpligtet til at fremføre. Skulde jeg behøve mig til at stille et Forslaaelse forslag i den antagne Rigtig, hvilket jeg beholder mig, vil jeg naturligvis nærmere foretrække mit Kammer.

Erklæring: Da jeg herer, at det tredje Rigtig, der end saae sig, dog maaske vil stille et Forslag i den af dem antagne Rigtig, har jeg ikke troet, at burde udføre at gjore nogle Bemærkninger i saa Henseende. Det vil maaske overraske mange af de Herrer, naar jeg begynder med at sige, at jeg ikke vilde være aldeles uafhængigt til at gjore ham Rigtig, naar jeg betragtede hvad han har foreslaaet som muligt, thi det er kun paa Grund af det afsluttede Uafhængighed, at jeg ikke kan gaae ind derpaa, og jeg troer, at Uafhængigheden ligger deri, at vi bestyrt os paa et Terrain, hvor en Rigtigheds af den Natur ikke kan trædes. Jeg troer, at det tredje Rigtig, naar han har betragtet de europæiske Rigtigheds, ikke mere har set hvad den Rigtigheds betyder, som her er Spørgsmaal om. Gjerken i Frankrig, hvor der har bestyrt, eller i England, hvor der endnu behæver et arveligt Rigtig, er det en Gienoer, men det er en Familienoer; det er Rigtig og Titlen, der arves, men ikke Gienoer, og derfor her er Rigtig, som gjore et arveligt Rigtigskammer umuligt, saa er det netop det, at det tredje Rigtig bestyrt det paa Gienoerindretning, og kan kunde kun stotte det derpaa; men det kan ikke bestyrt paa Gienoerindretning, just forbi det er Rigtigheds, hvorpaa vi alle bære, som ikke kan stilles i nogen indskrænket politisk Rigtig. I England finder man næsten ingen, eller dog meget faa stittede Gienoer, som følge med Rigtigheds, men man finder Rigtig der, som vi her fandt, og som maa erkendes for et vigtigt Princip, nemlig en Rigtig, der er end for alle, som gjore til den altsat Side, naar ikke anderledes af Rigtigheds er bestemt, at den selve Gienoer, og dette gjælder ikke alene for Rigtigheds Side, det gjælder ogsaa for Rigtigheds Side og Rigtigheds Side. Derfor en lignende Rigtigheds bestyrt her i Landet, saa vilde ogsaa en ganske anden Rigtigheds for en saadan Rigtigheds bestyrt hos os, og da vilde man ogsaa kunne finde sig i, at denne i sit heile Stadium fik en politisk Rigtigheds; men da man er gaaet den medfattede Rigtig, da man, understøttet af det souveræne Monarki, har undergraved hele denne Art af Rigtigheds, er en saadan Rigtigheds umulig, da den kan kun bygges paa Rigtigheds, og jeg man her gjensætte, hvad jeg tidligere har haft den Rigtig at gjore opmærksom paa, at det kan er Rigtigheds Rigtigheds, der forinden kan vinde Rigtigheds.

C. N. Petersen: Jeg vil naturligvis ikke, naar paa Sagens nærværende Standpunkt, søge at forhøve den ved nogen for Uafhængighed, men det af den tredje Rigtighedsmand for Sorens Rigtig Side Rigtig (Rigtigheds) vilig bestyrt Rigtigheds foranligger mig dog til at gjore nogle Bemærkninger, som jeg saameget behøvede har villet tilføje, fordi jeg, med Hensyn til Rigtigheds, hvorpaa min Rigtig har tallet sig, befunder mig i en foreniget Stilling. Der er nemlig, saalange jeg lod mig bestyrt af det selvstændige Indret, sette mig mere indretten af et Rigtigheds, der herer jeg Hensyn til Rigtig eller Rigtigheds, men jeg dog efter den almindelige Rigtig